**Republica Moldova**
**mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3**

Dosarul nr. 5r-7391/2023
PIGD nr. 4-23180357-12-5r-18122023

**H O T Ă R Â R E**
**În numele Legii**

15 mai 2024 mun. Chișinău

**Judecătoria Chișinău**
**sediul Rîșcani**

Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul – Bolocan Elena,
Grefierul – Garaz Diana, Negru Elena,

Cu participarea: Apărătorului contestatarului, avocatul Roșca Veaceslav,
Reprezentantului agentului constatator, Tișcenco Larisa,
În lipsa: Contestatarului, persoana în privința căreia a fost pornit procesul, Slivca Chiril, fiind respectată procedura legală de citare, fiind apărat de către avocatul ales, în temeiul art. 455 Cod contravențional,

Examinând în **şedinţă de judecată publică în limba de stat în procedura de examinare a contestațiilor în conformitate cu art. 448 CC** contestația înaintată de către Slivca Chiril împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator MA 00015453 din 23 octombrie 2023, în temeiul cărora Slivca Chiril, născut la *****, a fost tras la răspundere și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 366 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, –

**Termen de judecare a contestației** în temeiul art. 454 Cod contravențional**:**
începând cu 18 decembrie 2023 și până la 15 mai 2024

**C o n s t a t ă:**

**I. Partea descriptivă:** Agentul constatator din cadrul Centrului militar municipal Chișinău, examinând în fond cauza contravențională, în data de 23 octombrie 2023 a întocmit în privința lui Slica Chiril procesul verbal cu privire la contravenție seria MA nr.00015453 din 23 octombrie 2023, în temeiul căruia Slivca Chiril, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 366 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională cu amendă în mărime de 30 unități convenționale.

Conform procesului verbal și deciziei agentului constatator, Slivca Chiril a fost recunoscut vinovat și sancționat în temeiul art. 366 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, pentru faptul că, la data de 15.09.2023, recrutul Slivca Chiril, fiind citat pentru a se prezenta la CMM Chișinău, nu s-a prezentat, încălcând prevederile art.45 din Legea nr.1245/2002.

**II. Contestaţia înaintată în temeiul art. 448 CC:**

În data de 13 decembrie 2023, persoana în privința căreia a fost pornit procesul, Slivca Chiril a depus la sediul Centrului militar municipal Chișinău contestație privind anularea procesului verbal cu privire la contravenţie din 23.10.2023, întocmit de agentul constatator Roman Svetlana şi a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale în baza art. 366 alin (1) Cod Contravenţional al RM, prin care i-a fost aplicată sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 30 u.c. (1500 lei).

În **motivarea contestației** menționează că, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria MA nr.00015453 din 23 octombrie 2023, în temeiul art.366 alin.(1) Cod contravențional, i-a fost aplicată sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 1500 lei. Din conținutul procesului-verbal reiese că, Slivca Chiril, fiind citat de către centrul militar, nu s-a prezentat la data și ora indicată și nici nu și-a motivat neprezentarea, încălcând prevederile art.45 din Legea nr.1245/2002.

Susține că, de fapt nu a fost citat legal contra semnătură. La moment este antrenat în serviciu, programul de muncă fiind de la 08:00 până la 18:00 zilnic. Totodată, în perioada de referință, pe motive de sănătate a efectuat și un tratament medical.

Relevă că, în conformitate cu prevederile art.45 din Legea nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei, (1) Tinerii chemaţi la recrutare, recruţii şi rezerviştii sînt obligaţi să se prezinte, la primirea ordinelor de chemare emise de centrele militare, la data, ora şi locul menţionat de acestea. (2) Recruţii şi rezerviştii sînt obligaţi să se prezinte la punctul de recrutare, încorporare şi completare pentru: a) scoaterea din sau luarea în evidenţă la schimbarea domiciliului; b) anunţarea pierderii sau deteriorării adeverinţei de recrutare, a livretului militar sau a ordinului de chemare la mobilizare; c) predarea, înainte de a pleca în străinătate, a adeverinţei de recrutare, a livretului militar şi a ordinului de repartizare la mobilizare, precum şi ridicarea lor la revenirea în ţară; d) anunţarea absenţei de la domiciliu pe timp de pace pe o durată de peste 45 de zile; e) anunţarea modificărilor privind locul de muncă sau de studii, calificarea, starea sănătăţii, starea civilă şi schimbarea numelui. (3) Militarii, la trecerea în rezervă, sînt obligaţi să se prezinte la centrul militar pentru luarea în evidenţă. (4) În cazul producerii uneia dintre situaţiile prevăzute la alin.(2) şi (3), termenul de prezentare la organul de evidenţă militară este de 5 zile pe timp de pace şi de 2 zile – la mobilizare ori pe timp de război. (5) Tinerii şi recruţii care, din diferite motive, nu au primit ordinul de chemare sînt obligaţi să se prezinte la centrele militare nu mai tîrziu de sfîrşitul anului în care împlinesc vîrsta de recrutare sau încorporare. (6) Drept motive întemeiate ale neprezentării cetăţeanului la recrutare, încorporare, concentrare sau mobilizare ori pentru clarificarea situaţiei militare, la data fixată prin ordinul de chemare, pot servi: a) starea gravă a sănătăţii, confirmată prin certificatul medical eliberat de instituţia medicală competentă; b) decesul unui membru al familiei (părinte, soţie, copil, frate sau soră, unul dintre socri), confirmat prin certificatul de deces; c) evenimentele de forţă majoră, confirmate prin actele doveditoare eliberate de autorităţile administraţiei publice locale. (7) Cetăţenii chemaţi la recrutare, încorporare, concentrare sau mobilizare ori pentru clarificarea situaţiei militare, iar în caz de necesitate, şi membrii familiilor lor, precum şi autorităţile administraţiei publice și instituţiile publice, ai căror salariaţi sînt persoanele respective, au obligaţia de a anunţa de îndată centrele militare despre motivele neprezentării la data, ora şi locul prevăzut în ordinele de chemare, urmînd ca, în termen de 3 zile, să prezinte actele doveditoare de rigoare. (8) La mobilizare şi pe timp de război, recruţilor şi rezerviştilor li se interzice deplasarea de la locul de trai fără permisiunea comandantului centrului militar.

Consideră că, agentul constatator a manifestat doar formalitate în exercitarea atribuțiilor în scopul justificării actului contestat.

Respectiv, prin prisma prevederilor art.441, 443, 445, 448 Cod contravenţional, solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 23 octombrie 2023, prin care Slivca Chiril a fost tras la răspundere și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 366 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

**III. Cercetarea judecătorească desfășurată în conformitate cu art. 448 și 457 CC:**

**Apărătorului contestatarului, avocatul Roșca Veaceslav, a susținut în fapt și drept contestația,** solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator seria MA nr.00015453 din 23 octombrie 2023, în temeiul cărora Slivca Chiril a fost tras la răspundere și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 366 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova. A reiterat că, contestatarul Slivca Chiril nu a fost citat în formula legală de a se prezenta la centrul militar.

**Reprezentantului agentului constatator, Tișcenco Larisa,** a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată. A menționat că Slivca Chiril a achitat sancțiunea ce i-a fost aplicată. A precizat că Slivca Chiril a fost citat la 28 august 2023 pentru a se prezenta la centrul militar la 15 septembrie 2023. Fapta contravențională incriminată lui Slivca Chiril a avut loc la 15 septembrie 2023, nu cunoaște de ce procesul-verbal nu a fost întocmit la data respectivă sau de ce persoana nu a fost citată pentru data de 23 octombrie 2023, dată la care a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție.

**IV. Aprecierea instanței de judecată:**

Audiind argumentele părților în proces, studiind materialele cauzei contravenționale, pe principii de nemijlocire și contradictorialitate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia că este legal și întemeiat a admite contestația înaintată de către Slivca Chiril, cu încetarea procesului contravențional, luând în considerație argumentele menționate *infra.*

**În drept,** instanța de judecată reține că, în temeiul art. 5 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale de cît în conformitate cu legea contravenţională. Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sânt interzise.

În temeiul art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus de cît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

În temeiul art. 395 alin. (1) din Codul contravențional, instanţa judecă 1) toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi: a) cauzele contravenţionale în privinţa minorilor; b) cauzele contravenţionale prevăzute la art.61, 63–66, 316–318/1, 320, 336; $b^1$) cauzele contravenţionale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrîngere prevăzute la art. 432 lit. a) și e); c) cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei sancţiuni dintre cele care urmează: - privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate; - privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii; - privarea de dreptul special; - munca neremunerată în folosul comunităţii; - arestul contravenţional; d) cauzele contravenționale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei

măsuri de siguranță dintre cele care urmează: – expulzarea; – demolarea construcției neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor; – confiscarea specială; – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport; 2) contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului.

În temeiul art. 395 alin. (1/1) CPP, contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (11).

Instanța de judecată reține inclusiv jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat în cauza Ziliberberg contra Moldova din 1 februarie 2005, cererea nr. 61821/00, de referinţă în partea ce ţine de aplicabilitatea art. 6 "Dreptul la un proces echitabil" din Convenţie vis-à-vis de procesul contravenţional, reținând că, *contravenţia, în calitate de acţiune sau inacţiune ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege,* prevăzută de Codul Contravenţional, pasibilă de sancţiune contravenţională, este de competenţa "ratione materiae" a Curţii şi respectiv, *sunt aplicabile aceleași garanții ale dreptului la un proces echitabil prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.*

În temeiul art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În temeiul art. 443 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; aducerea la cunoştinţa contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecţiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei.

În temeiul art. 445 alin. (1), (2) CC, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia**, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite** şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. **Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu**

**privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.**

În temeiul Hotărârii Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, a fost declarată neconstituționalitatea art. 445 și textul „și 445” din articolul 461 din Codul contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, iar până la modificarea legii contravenționale de către Parlament, instanțele de judecată trebuie să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.

În temeiul art. 461 alin. (1) din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

În temeiul art. 461 alin. (2) CC, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

**Cu întâietate, cu privire la termenul de depunere a contestației,** instanța de judecată reține că, în temeiul art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447/1 alin. (8).

În temeiul art. 448 alin. (2), (3) și (4) Cod contravențional al RM, în cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația. Persoana față de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît şi la pronunțarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.

Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Astfel, ținând cont de faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator au fost emise la 23 octombrie 2023 și aduse la cunoştința contestatarului Slivca Chiril contra semnătură la 28 noiembrie 2023 (f.d.11), iar contestația a fost depusă la sediul Centrului militar al municipiului Chișinău la 13 decembrie 2023 (a se vedea f. d. 5-7), instanța de judecată constată că, de către persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional **contestația a fost depusă cu respectarea termenului legal prevăzut de art. 448 din Codul contravențional.**

În vederea elucidării circumstanțelor pretins a fi constate de către agentul constatator, instanța de judecată a cercetat nemijlocit, multiaspectual și detaliat probele administrate de către agentul constatator până la examinare cauzei în fond, după cum urmează:

**În baza copiei avizului de recepție a corespondenței**, se constată că în data de 13 septembrie 2023 în adresa lui Slivca Chiril a fost expediat ordinul de chemare nr.767 (menționat în textul procesului-verbal cu privire la contravenție cu referire la citarea lui Slivca Chiril pentru data de 15.09.2023), corespondența fiind recepționată de destinatar, contrasemnătură, la 20 septembrie 2023 (f.d.12), **respectiv rezultă că la data de 15 septembrie 2023 Slivca Chiril nu cunoștea despre emiterea ordinului de chemare.**

În temeiul art. 45 din Legea Nr. 1245 din 18-07-2002 cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei, tinerii chemaţi la recrutare, recruţii şi rezerviştii sînt obligaţi să se prezinte, la primirea ordinelor de chemare emise de centrele militare, la data, ora şi locul menţionat de acestea.

În temeiul art. 366 alin. (1) Cod contravențional al RM, neprezentarea persoanei care se află la evidenţă sau care este obligată să se afle la evidenţă militară, la citarea organelor administrativ-militare, fără motive întemeiate sau plecarea ei în o altă localitate pentru domiciliere ori şedere temporară, sau plecarea în străinătate pe un termen ce depăşeşte 30 de zile fără a se scoate de la evidenţă, sau sosirea dintr-o altă localitate unde domiciliază temporar fără a se pune la evidenţă militară, precum şi comunicarea tardivă organului de evidenţă militară a datelor despre schimbarea stării familiale, a domiciliului, a locului de studii, de muncă sau schimbarea funcţiei, pentru o perioadă ce depăşeşte 30 de zile, se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

În temeiul art. 415 alin. (1) și (2) CC, contravenţiile prevăzute la art.242, 366–373 se constată de Ministerul Apărării. Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale: a) persoanele cu funcţie de răspundere din centrele militare sau din Marele Stat Major al Armatei Naţionale, pentru contravenţiile prevăzute la art.366–373;

În temeiul art. 415 alin. (4) CC, sînt în drept să examineze contravenţii şi să aplice sancţiuni: b) şeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale sau comandanţii centrelor militare – în privinţa contravenţiilor prevăzute la art.366–374.

Conform procesului-verbal și deciziei agentului constatator, Slivca Chiril a fost recunoscut vinovat și sancționat în temeiul art. 366 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, pentru faptul că, recrutul Slivca Chiril, fiind citat pentru a se prezenta la CMM Chișinău, la data de 15.09.2023 nu s-a prezentat, prin ce a încălcat art.45 din Legea nr.1245/2002. (a se vedea f.d.46)

Instanța de judecată constată că, procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare au fost emise la 23 octombrie 2023, de agentul constatator, în lipsa persoanei în privința căreia a fost pornit procesul, Slivca Chiril, în privința căruia lipsește dovada de citare legală cu privire la examinarea cauzei contravenționale în privința sa.

În temeiul art. 443 alin. (5) din Codul contravențional, procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de contravenient şi de victimă cînd există.

Instanța de judecată menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție din 23 octombrie 2023 a fost semnat pe fiecare pagină de agentul constatator și martorul Sîrbu Aliona, a cărui IDNP, adresă de domiciliu și număr de telefon nu sunt indicate în textul procesului verbal cu privire la contravenție, pretinzându-se că martorul confirmă faptul absenței lui Slivca Chiril la întocmirea procesului verbal în sensul prevederilor art. 443 alin. (6) din Codul contravențional.

În temeiul art. 443 alin. (6) Cod contravențional, faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicîndu-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

În acest context, instanța de judecată constată că, agentul constatator nu a respectat procedura legală de citare a persoanei, ori, **în temeiul art. 382 alin. (2) din Codul contravențional,** citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional, care se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitaţia **cu cel puțin 5 zile înainte de data cînd ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective.**

Astfel, având în vedere circumstanțele de fapt constatate supra, ținând cont de faptul că agentul constatator a întocmit procesul cu privire la contravenție la 23 octombrie 2023, ora 09:30**, dată şi oră pentru care agentul constatator nu și-a îndeplinit obligațiile de citare a persoanei cu respectarea termenului de cel puțin 5 zile până la și pentru nemijlocit data examinării cauzei contravenționale, în temeiul normelor de drept citate supra.**

Prin urmare, se constată că, la data întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție la 23 octombrie 2023 agentul constatator nu a fost în drept să întocmească procesul verbal în absența persoanei, lipsind astfel partea de posibilitatea de a se apăra în modul prevăzut de Lege.

Astfel, raportând circumstanțele de fapt la normele de drept reținute supra, prin prisma art. 382, 440, 443 și art. 458 alin. (1) CC, care reglementează că, examinând cauza, instanţa de judecată este obligată să verifice respectarea procedurii legale de citare, respectiv de constatare și examinare a cauzei contravenționale de către agentul constatator și alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, instanța de judecată constată că, contrar prevederilor art. 443 din Codul contravențional, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, agentul constatator a omis să respecte procedura de citare a persoanei bănuite de comiterea contravențiilor prevăzute la art. 366 alin. (1) CC.

În acest sens, este întemeiat a reține că, în conformitate cu principiul dreptății prevăzut la art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Astfel, reieșind din principiul caracterului personal al răspunderii contravenţionale prevăzut la art. 8 din Codul contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru **fapte săvîrşite cu vinovăţie și numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.**

În acest sens, instanța de judecată constată omisiunea agentului constatator de a **cita legal și examinarea cauzei în fond în lipsa lui Slivca Chiril, cu încălcarea dreptului de a fi audiat și a face declarații în proces și a dreptului la apărare, de a stabili corect și obiectiv elemente constitutive ale contravenției și a încadra juridic fapta, norma materială contravenţională şi semnele calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei în raport cu fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei,** circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor

juridice, **prin probe pertinente și concludente, instanța de judecată ajunge la concluzia că** este **ilegal a trage persoana la răspundere contravențională în temeiul unui proces verbal care constată în mod unilateral și arbitrar ca fiind încadrată fapta în temeiul normelor speciale din Codul contravențional.**

Ori, autoritatea care constată fapta prejudiciabilă, subiectul contravenției și alte elemente importante pentru justa soluționare a cauzei, este obligată să-și întemeieze hotărârea de examinare a cauzei cu concursul analizei faptului dacă este justificată, „în afara oricăror dubii rezonabile" (a se vedea hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în cauza *Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978*), context în care instanța de judecată consideră că agentul constatator nu a întreprins măsuri eficiente întru constatarea contravenției printr-un proces verbal cu privire la contravenție care să identifice în afara oricărui dubiu sau interpretare **fapta prejudiciabilă, urmările prejudiciabile, subiectul contravenției și respectiv, vinovăția persoanei în comiterea faptei incriminate**.

În rest, **având în vedere faptul că instanța de judecată a constatat încălcarea procedurii de constatare și examinare a cauzei contravenționale, ț**inând cont de obligația instanței de a înceta procesul contravențional în acest sens, se constată că **instanța nu deține împuterniciri legale de a se expune asupra fondului cauzei contravenționale.**

Prin urmare, instanța de judecată constată că procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator au fost emise în lipsa persoanei și nu corespund prevederilor art. 442 și art. 443 din Codul contravențional al RM, fiind întocmite cu încălcarea drepturilor fundamentale ale persoanei și respectiv, lovit de nulitate absolută.

Or, în temeiul art. 384 alin. (2) CC, persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: **a) la apărare;** b**) să cunoască fapta imputată;** c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional; d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii; e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia; **f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;** g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor; **h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;** i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competentă să aplice sancţiunea contravenţională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; **o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal;** p) **să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;** q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărîrile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărîri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărîrea judecătorească; t) să retragă orice plîngere depusă

personal sau de apărător în interesele sale; u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Astfel, în ceea ce privește argumentele agentului constatator cu privire la executarea sancțiunii contravenționale, instanța de judecată constată caracterul vădit nefondat, or, în conformitate cu art. 384 alin. (3) CC**, realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea, în acest sens ținând cont inclusiv de erorile procedurale constatate supra care afectează legalitatea și temeinicia deciziei de sancționare.**

**În concluzie,** având în vedere circumstanțele de fapt constatate și concluziile statuate *supra,* ținând cont de faptul că, în temeiul art. 5 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenționale decît în conformitate cu legea contravenţională, iar interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise, întru respectarea principiului legalității procesului contravențional, ținând cont de faptul că agentul constatator **a încălcat procedura de constatare a faptei contravenționale și de examinare a cauzei contravenţionale în lipsa persoanei și a admis în procesul contravențional erori procedurale care încalcă drepturile fundamentale ale persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional,** punând astfel la îndoială rezonabilă concluziile sale, erori care nu pot fi acoperite/confirmate de către instanța de judecată**,** și pot fi înlăturate doar prin anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator cu încetarea procesului contravențional, **–**

Instanța de judecată ajunge la concluzia să admită contestația și să **anuleze procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator** Centrul militar municipal Chișinău seria MA nr. 00015453 din 23 octombrie 2023, în temeiul cărora Slivca Chiril, născut la *****, IDNP *****, a fost recunoscut vinovat și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 366 alin. (1) Cod contravențional al RM cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 1500 lei, **cu încetarea procesului contravențional** – pe motiv de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenţie și a deciziei de sancționare, în temeiul art. 5, 10, 448 și art. 461 Cod contravențional al RM.

În conformitate cu prevederile art. art. 5, 10, art. art. 443 și art. 448 Cod contravențional al Republicii Moldova, conducându-se de prevederile art. 460, art. 462 Cod contravențional al Republicii Moldova, **deliberând, instanța de judecată, –**

**H o t ă r ă ș t e:**

**A admite contestaţia** înaintată de către Slivca Chiril.

**A anula procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator** Centrul militar municipal Chișinău seria MA nr. 00015453 din 23 octombrie 2023, în temeiul cărora Slivca Chiril, născut la *****, IDNP *****, a fost recunoscut vinovat și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 366 alin. (1) Cod contravențional al RM cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 1500 lei, **cu încetarea procesului**

**contravențional** – pe motiv de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenţie și a deciziei de sancționare.

Hotărârea este pasibilă de a fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile calculate din momentul pronunțării, după caz, din momentul comunicării hotărârii judecătorești, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

**Președintele ședinței, judecător – Elena Bolocan**

**Copia corespunde originalului,**

**Judecător – Elena Bolocan**

Prezentul act judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jc.instante.justice.md